

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości kwoty bazowej w 2020 r.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości – ministerstwo wiodące Ministerstwo Finansów – ministerstwo współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Marcin Warchoła – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Igor Sadowski, główny specjalista ds. legislacji w Departamencie Legislacyjnym Prawa Karnego MS, tel. 22 52-12-286</p>	<p>Data sporządzenia 19.06.2019 r.</p> <p>Źródło: Art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294)</p> <p>Nr w wykazie prac B 451</p>
---	---

1. Jaki problem?

Projekt rozporządzenia realizuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 294), zwanej dalej „ustawą”.

Powyższy przepis stanowi, że Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budżetu zobowiązany jest określać corocznie, w drodze rozporządzenia, wysokość kwoty bazowej, mając na względzie wskazany w art. 28 tej ustawy maksymalny dopuszczalny limit wydatków budżetu państwa oraz potrzebę zapewnienia właściwej organizacji systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej.

W myśl art. 8 ust. 3 ustawy udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w powiatowych punktach. Natomiast zgodnie z art. 3b ust. 2 ustawy zadania z zakresu edukacji prawnej mogą być realizowane w formach, które w szczególności polegają na opracowaniu informatorów i poradników, prowadzeniu otwartych wykładów i warsztatów oraz rozpowszechnianiu informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu i innych zwyczajowo przyjętych form komunikacji, w tym prowadzeniu kampanii społecznych.

Określenie wysokości kwoty bazowej jest konieczne, ponieważ zgodnie z art. 20 ust. 2 w związku z art. 19 i art. 8 ust. 1 ustawy, ustalenie kwoty bazowej na dany rok stanowi podstawę do wyliczenia wysokości dotacji w tym roku na finansowanie realizowanych przez powiaty samodzielnie albo w porozumieniu z gminami zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwane rezultaty

Maksymalny limit wydatków na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej w 2020 r. wynosi 103 352 971 zł (art. 28 pkt 5 ustawy).

Kwota dotacji na finansowanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej stanowi dwunastokrotność iloczynu całkowitej liczby punktów nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa i kwoty bazowej (art. 20 ust. 3 i 4 w związku z art. 8 ust. 2 ustawy) i nie może być wyższa niż ww. limit wydatków.

Liczba powiatowych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2020 r. została oszacowana na 1 523.

Dlatego należy przyjąć, że maksymalna wartość kwoty bazowej w 2020 r. nie powinna przekraczać 5 655,12 zł (limit wydatków w wysokości 103 352 971 zł : 1 523 powiatowych punktów : 12 = 5 655,12 zł).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 września 2018 r. w sprawie wysokości kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej w 2019 r., kwota bazowa w 2019 r. wynosi 5 500 zł.

Natomiast wskaźnik dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych na rok 2020 zakładany jest na poziomie 2,5% (Wytoczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw - aktualizacja październik 2018).

Waloryzacja kwoty 5 500 zł o wskaźnik w wysokości 2,5% daje wartość 5 638 zł, która nie przekracza dopuszczalnej wartości kwoty bazowej w 2020 r., tj. kwoty 5 655,12 zł.

Wobec powyższego proponuje się, aby kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia wysokości dotacji na finansowanie zadania polegającego na nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej w 2020 r. wynosiła 5 638 zł, co pozwoli na nieprzekroczenie ustawowego limitu wydatków na ten cel w 2020 r. (12*1 523 powiatowych punktów *5 638 zł = 103 040 088 zł).

Dodać należy, że przyjęcie kwoty bazowej na zaproponowanym poziomie pozwoli na właściwą realizację powyższego zadania, którego zakres jest od dnia 1 stycznia 2019 r. zwiększony, w związku z nowelizacją ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (art. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2018 r. poz. 1467). W ww. noweli ustawy nie przewidziano bowiem zwiększenia limitu wydatków przeznaczonych na realizację zwiększonego zakresu zadań przez powiaty. Zwiększenie zakresu zadań wynika przede wszystkim z faktu poszerzenia kręgu osób uprawnionych do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, z nowych zadań powiatów, takich, jak organizacja i przeprowadzanie otwartych konkursów ofert na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego

poradnictwa obywatelskiego, wykonywanie zadań z zakresu nieodpłatnej mediacji, a także działań następczych związanych m.in. z prowadzeniem i aktualizacją jednostek nieodpłatnego poradnictwa dostępnych dla mieszkańców powiatu, publikacji jej w środkach masowego przekazu oraz z zapewnieniem możliwości telefonicznego umawiania wizyt w punktach i możliwością wydłużenia czasu dyżurów w powiatowych punktach z 4 do 5 godzin dziennie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana analizie prawnoporównawczej.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Punkty świadczące usługi w ramach nieodpłatnej pomocy prawnej	1 523	MS	Zwiększenie dotacji w związku z waloryzacją wysokości kwoty bazowej obowiązującej w 2019 r.

5. Informacje na temat zrealizowania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 ust. 1 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy proces legislacyjny”.

W ramach konsultacji publicznych oraz opiniowania projekt rozporządzenia został skierowany do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, Związku Powiatów Polskich, Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej, wojewodów i – za ich pośrednictwem – starostów, Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowej Rady Radców Prawnych, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Doradców Podatkowych oraz Rady Nieodpłatnej Pomocy Prawnej oraz Edukacji Prawnej.

Wyniki konsultacji zostaną omówione w raporcie z konsultacji.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2019 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy kwota dotacji stanowi dwunastokrotność iloczynu kwoty bazowej i mnożnika.
W myśl art. 20 ust. 4 ustawy mnożnik oblicza się w ten sposób, że liczbę mieszkańców powiatu, przyjętą według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata (czyli na dzień 31 grudnia 2018 r.), ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, dzieli się przez 25 000, z tym że nie może on być mniejszy niż 2 i większy niż 35. Mnożnik wyrażony liczbą niecałkowitą zaokrągla się do liczby całkowitej w górę, jeżeli pierwsza cyfra po przecinku jest równa lub wyższa niż 5, albo w dół - jeżeli pierwsza cyfra po przecinku jest niższa niż 5.
Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy na każdy powiat przypada liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odpowiadająca mnożnikowi, o którym mowa w art. 20 ust. 4 ustawy.
Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że liczba mieszkańców Polski według stanu na 31 grudnia 2018 r. wyniosła 38 411 148.

W 2018 r., w porównaniu do danych z 2017 r., po zastosowaniu określonej w art. 20 ust. 4 reguły obliczeń mnożnika wyniku, że dla 7 powiatów mnożnik uległ zmniejszeniu, a dla 1 powiatu zwiększeniu, co ostatecznie przekłada się na mniejszą o 6 całkowitą liczbę punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Dlatego w 2020 r. takich punktów będzie o 6 mniej, co w skali kraju daje łącznie 1 523 punkty. W tabeli zostały wyszczególnione wszystkie powiatowe punkty pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego według województw.

Tabela. Liczba punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego według województw w latach 2019-2020

województwo	2019 r.	2020 r.	zmiana
dolnośląskie	119	119	bez zmian
kujawsko-pomorskie	84	84	bez zmian
lubelskie	86	86	bez zmian
lubuskie	41	41	bez zmian
łódzkie	104	103	-1
małopolskie	135	134	-1
mazowieckie	185	184	-1
opolskie	42	41	-1
podkarpackie	86	86	bez zmian
podlaskie	51	51	bez zmian
pomorskie	96	96	bez zmian
śląskie	182	182	bez zmian
świętokrzyskie	50	50	bez zmian
warmińsko-mazurskie	62	62	bez zmian
wielkopolskie	138	136	-3 i +1
zachodniopomorskie	68	68	bez zmian
razem	1 529	1523	-6

Przyjmując założenie, że w 2020 r. w powiatach będą funkcjonowały łącznie 1 523 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, a kwota bazowa będzie wynosić 5 638 zł to wysokość dotacji wyniesie 103 040 088 zł.

$$12 * 5\ 638 * 1\ 523 = 103\ 040\ 088\ \text{zł}$$

W art. 28 ustawy limit wydatków budżetu państwa na finansowanie zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego i edukacji prawnej w roku 2020 r. został ustalony na poziomie 103 352 971 zł, co oznacza, że zaproponowana wysokość kwoty bazowej na 2020 r. – 5 638 zł przy pozostawieniu 1 523 punktów nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego nie spowoduje przekroczenia określonego limitu wydatków na ten cel.

7. Wpływ nakreślonych w tym projekcie przedsięwzięć w tym zakresie na rodzinę, obywateli i społeczność lokalną

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2019 r.)	duże przedsiębiorstwa						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i niepełnosprawne						
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa						

	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Test MSP (art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców – Dz. U. poz. 646 z późn. zm.) - projekt nie zawiera regulacji wpływających na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz pozostaje poza zakresem ustawy – Prawo przedsiębiorców.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i niepełnosprawne	Zwiększenie dotacji na finansowanie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w związku z zmianą wysokości kwoty bazowej oraz mnożnika, który wynika ze zmiany liczby mieszkańców niektórych powiatów, wpłynie na zwiększenie dochodów osób udzielających porad w powiatowych punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Ze względu na nieznaczny wzrost wysokości kwoty dotacji został on pominięty w przedmiotowej ocenie skutków regulacji. Szacuje się, że liczba osób, które mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wynosi ok. 1,73 mln, co stanowi 4,5% populacji ¹ .
Niemierzalne	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i niepełnosprawne	Każdy obywatel, który nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej może zwrócić się o pomoc do punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców.	
8. Zmiana obciążenia (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów mających na celu ograniczenie biurokracji lub mogących spowodować jej wzrost.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Przewiduje się, że rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.		
12. W jaki sposób zostaną ocenione efekty projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		

¹Na podstawie badań prowadzonych przez ekspertów z zakresu poradnictwa prawnego i obywatelskiego - Waldemara Florczaka i Jana Winczorka „System nieodpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce” – badanie zrealizowane w ramach projektu „Opracowanie kompleksowych i trwałych mechanizmów wsparcia dla poradnictwa prawnego i obywatelskiego w Polsce”.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

